

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Делегација у Парламентарној скупштини
Организације за
безбједност и сарадњу у Европи

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

Delegacija u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i saradnju u Evropi
Izaslanstvo u Parlamentarnoj skupštini
Organizacije za
sigurnost i suradnju u Europi

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe

Број: 03/11-05-1-153/14

Сарајево, 08. 07. 2014. године

**ИЗВЈЕШТАЈ
СА ГОДИШЊЕГ ЗАСЈЕДАЊА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ ОЕБС-а,
БАКУ, 28. ЈУН - 2. ЈУЛ 2014. ГОДИНЕ**

Сарајево, јул 2014. године

**ИЗВЈЕШТАЈ О УЧЕШЋУ СТАЛНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПАРЛАМЕНТАРНЕ
СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА 23. ГОДИШЊЕМ ЗАСЈЕДАЊУ
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ ОЕБС-а**

„Хелсинки +40: Ка безбједности за све људе“

У Бакуу је од 28. јуна до 2. јула 2014. године одржано 23. годишње засједање Парламентарне скупштине ОЕБС-а, у чијем раду је учествовала и Стална делегација Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у којој су били: **Мирза Кушљугић**, посланик у Представничком дому и члан Делегације, **Лазар Продановић**, посланик у Представничком и члан Делегације, **Јелена Рајаковић**, секретар Делегације.

Овогодишње засједање било је посвећено јачању ефикасности ОЕБС-а и безбједности у свијету 40 година након потписивања Хелсиншког акта, а више од 300 делегата из 57 земаља дискутовало је о најактуелнијим политичким, безбједносним и економским темама. Током засједања одржане су посебне специјалне дебате о ситуацији у Украјини и изазовима ОЕБС-а у контексту јачања екстремизма, радикализма и ксенофобије.

Засједање је почело састанком Сталног комитета који чине изабрано скупштинског руководства и шефови делегација свих држава које учествују на годишњој скупштини. **Стални комитет** Парламентарне скупштине ОЕБС-а одобрио је 17 резолуција за разматрање на сједницама три комитета. Резолуција о Украјини делегирана је за разматрање на пленарној сједници. На састанку су извјештаје и информације о активностима ПСОЕБС-а поднијели: Ранко Кривокапић, предједавајући ПСОЕБС-а, Спенсер Оливер, генерални секретар ПСОЕБС-а, специјални представници и шефови посматрачких мисија. Роберто Батели, шеф финансија ПСОЕБС-а, презентовао је финансијску ситуацију и нацрт буџета за наредну фискалну годину.

Пленарно засједање почело је обраћањима Илхама Алијева, предједника Азербејџана, Дидијера Буркхалтера, предједника Швајцарске и предједавајућег ОЕБС-а, Сергеја Нарискина, предједника Руске думе, и Руслана Косулинског, потпредједника Врховне раде Украјине.

Отварајући годишње засједање, предједник ПСОЕБС-а **Ранко Кривокапић** истакао је да је Парламентарна скупштина својом активном улогом у посљедњих годину дана показала јасну спремност да буде укључена у рјешавања најосјетљивијих политичких и

безбједносних питања, као што је украјинска криза. Он је истакао да је украјинска криза ставила на испит све капацитете ОЕБС-а, како би остварио основну сврху свог постојања – мир и стабилност у Европи. „Уз велики политички ангажман, присуство на терену, храброст и пожртвовање представника свих институција ОЕБС-а, упорно без права на одустајање, доприносимо тражењу рјешења за украјинску кризу”, рекао је Кривокапић. Он је као важан допринос процесу деескалације подсјетио на парламентарни састанак представника руске и украјинске делегације у ПСОЕБС-у, који је организован у Бечу, у априлу ове године, у периоду кулминације кризе.

У наставку пленарног засједања отворена је специјална дебата посвећена украјинској кризи, у оквиру које је истакнут значај парламентарне дипломатије на рјешавању тешких безбједносних питања

Предсједник Руске думе, **Сергеј Наришкин**, у свом обраћању је истакао да су драматични догађаји у Украјини испит за све међународне институције настале након Другог свјетског рата и изразио наду да ће ОЕБС оправдати своју сврху ефикасним дјеловањем на пољу безбједности и сарадње. Он је навео да међу десет принципа Хелсиншког акта, осим принципа о неповредивости граница, постоје и други који нису мање важни, укључујући принцип мирног регулисања спорова и право народа на одлучивање о својој судбини, што је наведено и у Уставу УН-а. Он је истакао да се искључивањем Русије из одређених међународних организација и одузимањем њеног права гласа у њима подрива процес мирног преговарања. Наришкин је нагласио да је немогуће ријешити украјинску кризу без учешћа Русије. Наводећи улогу САД у тој кризи, он је навео да је "сјеверноатланска солидарност" уништила ауторитет Европе и њену улогу центра свјетског развоја.

Замјеник предсједавајућег Парламента Украјине, **Руслан Косулински**, у свом говору је оптужио Русију за криминалне акције, кршење политичких, културних и људских права на Криму и истоку Украјине. Он је такође окривио Русију за дестабилизацију ситуације у источној Украјини због њене материјалне, војне и људске подршке активним милитантима. Он је апеловао на чланове ПСОЕБС-а да зауставе Русију на вријеме.

Након завршетка првог дана пленарног засједања одржан је састанак националних делегација Русије и Украјине у ПСОЕБС-у, на којем је договорено формирање посебне међународне парламентарне групе чији ће циљ бити деескалација ситуације у кризним подручјима Украјине. Чланови ове групе ће поред руских и украјинских парламентарца бити и парламентарци осталих земаља чланица ОЕБС-а.

Осим рада у оквиру ове групе, парламентарци те двије земље ће наставити билатерални дијалог у оквиру својих делегација у ПСОЕБС-у.

Током 23. годишњег засједања ПСОЕБС-а, **Мирза Кушљугић** и **Лазар Продановић** састали су се са делегацијама Народне скупштине Републике Србије, Хрватског сабора и Скупштине Црне Горе у ПСОЕБС-у. На састанку је закључено да је сарадња у региону кључна за пуну релаксацију међусобних односа, те да постоје и одређена питања која се морају рјешавати што је прије могуће. Као примјер успјеха оваквог вида сарадње наведено је и усвајање Резолуције о регионалној сарадњи у Југоисточној Европи, иначе првој овакве врсте откако су ове четири земље постале чланице ОЕБС-а. Наиме, Резолуцијом су дефинисани и успјешно пласирани конкретни заједнички циљеви. Истакнуто је, такође, да је ово вријеме отварања нових прилика за земље југоисточне Европе, те да би уз добру вољу и искрену сарадњу поменуте четири земље могле дати значајан допринос у побољшању међународне перцепције овог дијела Европе.

Резолуција о сарадњи у Југоисточној Европи разматрана је и усвојена на **сједници Комитета за политичка питања и безбједност**. У Резолуцији се поздравља остварени напредак у регионалној сарадњи земаља западног Балкана и изражава подршка европској перспективи свих земаља југоисточне Европе. Критикујући неконструктивне предрасуде према земљама овог региона, Резолуцијом се позива ЕУ да избјегне стварање вјештачких препрека земљама региона које још нису постале чланице Европске уније.

На сједници овог комитета разматране су и могућности о побољшању мјера за изградњу повјерења у војној сфери и демократској контроли оружаних снага земаља чланица. Наглашен је значај прилагођавања конвенционалне контроле наоружања данашњој политичкој и војној стварности, које би требало да буде изграђено на основу постојећег Споразума о конвенционалним оружаним снагама у Европи, Уговора о отвореном небу, Бечког документа, као и Кодекса понашања у политичко-војним аспектима безбједности.

Посланици су позвани на снажну посвећеност Бечком документу који захтијева од свих земаља чланица ОЕБС-а да размењују информације о својим војним снагама, опреми и планирању одбране, те обезбиједи могућности за посјете и инспекције.

Комитет за економске послове, науку, технологију и животну средину разматрао је резолуцију извјестиоца Родера Вилијамса из Велике Британије, којом се поздравља ОЕБС-ов процес Хелсинки +40, који нуди могућност за јачање обавеза ОЕБС-а, као и за њихово ажурирање, нарочито у економској и еколошкој димензији. У Резолуцији се истиче међузависност питања која се тичу воде, енергије и исхране, као и њихових посљедица по безбједност и стабилност унутар и изван граница држава, те похваљује ОЕБС као медијатор у несугласицама између држава које се тичу водених ресурса. Током расправе, посланици су се сагласили да су изазови у области заштите животне средине такви да климатске промјене захтијевају од свјетских лидера компромисе на међународном нивоу и да, у том смислу, процес Хелсинки +40 може послужити као моћна инспирација за сарадњу.

На овој сједници је затражено од држава учесница ОЕБС-а да усвоје прописе који ограничавају спекулације за процјену ризика и омогућавају финансијским установама да обезбиједи капитал за инвестиције како би се националне привреде опоравиле, и то побољшањем инфраструктуре и у оквиру дугорочних пројеката. Такође, упућен је и апел ОЕБС-у да помогне координацију између националних влада с циљем напуштања принципа буџетске уштеде у корист солидних инвестиција како би се обезбиједио основ за здраво унапређење глобалне економије.

На сједници **Комитета за демократију, људска права и хуманитарна питања**, разматрана је Резолуција извјеститељке Гордане Чомић из Србије. Резолуцијом се поздравља ОЕБС-ов процес Хелсинки +40, као могућност да се преиспита испуњавање обавеза на пољу људских права и размотри деградација на читавом простору ОЕБС-а, у вези с питањима основних слобода, као што су слобода окупљања, слобода медија, изражавања, демократске обавезе, владавина права и недискриминација.

У резолуцији се изражава забринутост због сталног смањивања капацитета ОЕБС-ових канцеларија на терену које се баве праћењем и извјештавањем о питањима људских права, нарочито у земљама учесницама које се не придржавају својих обавеза на пољу људских права. Такође је истакнуто да би ОЕБС требало да се мање ослања на правило консензуса, и да додатно развије инструменте за заштиту људских права као што су московски механизам и онедавно поново примијењени Бечки документ како би *inter alia* пратио озбиљна кршења људских права.

На другом дијелу пленарног засједања Парламентарне скупштине ОЕБС-а усвојена је резолуција којом се осуђују недавни поступци Русије у Украјини. За резолуцију је гласало 92 парламентарца, против 30, а 27 је било уздржано. Резолуцијом се осуђује кршење Хелсиншких принципа за које се наводи да је Русија починила у Украјини, укључујући нарочито кршење суверенитета и територијалног интегритета те земље. У резолуцији, коју је иницирао амерички сенатор Бенџамин Кардин, замјеник шефа америчке делегације у Парламентарној скупштини ОЕБС-а, такође се изражава жаљење због оружане интервенције снага под контролом Руске Федерације у Украјини и због тога што оне и даље крше људска права. У резолуцији се даље изражава "безрезервна подршка суверенитету, политичкој независности, јединству и територијалном интегритету Украјине", дискредитује се референдум о независности одржан у марту ове године на Криму и нарочито се истиче рањивост кримских Татара, Рома, Јевреја и других мањинских група у том сукобу. Резолуцијом се Украјина охрабрује да остане привржена нормама ОЕБС-а и изражава се спремност да се тој земљи пружи помоћ.

Посљедњег дана засједања усвојена је Декларација из Бакуа, у коју је уврштено 17 резолуција, претходно усвојених на сједницама три комитета. У 1, 2. и 3. поглављу наведене су редом декларације и препоруке Комитета за политичка питања и безбједност, Комитета за економска питања, науку, технологију и животну средину и Комитета за демократију, људска права и хуманитарна питања, које ће бити разматране на наредном састанку Савјета министара те организације. На крају засједања, за новог предсједника Парламентарне скупштине ОЕБС-а изабран је Илке Канерва из Финске.

СЕКРЕТАР

СТАЛНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПСБ_иХ У ПСОЕБС-у

Јелена Рајаковић

Доставити:

-Колегијуму Представничког дома

-Колегијуму Дома народа

-Комисији за спољне послове Представничког дома

-Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа

-Сталној делегацији ПСБиХ у ПСОЕБС-у

-а/а

Копија: Министарство иностраних послова БиХ